

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-3110/3/2014

Warszawa, 3 stycznia 2014 r.

Szanowny Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji Budżetu i
Finansów Publicznych
Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z toczącą się przed głosowaniem debatą dotyczącą wniosku Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji wyjaśniam wątpliwości dotyczące kwoty 649 tys. złotych.

Rzecznik Praw Obywatelskich w projekcie budżetu na rok 2014 zgodnie z konstytucyjną samodzielnością finansową ustalił środki w wysokości 41.549 tys. zł w tym na:

- dodatkowe zatrudnienie (4 etaty) na potrzeby Krajowego Mechanizmu Prewencji w wysokości 525 tys. zł
- 5% podwyżka wynagrodzeń dla już zatrudnionych pracowników w wysokości 1.204 tys. zł.

W Sejmowym projekcie budżetu przekazanym do Senatu, wbrew mojemu stanowisku i samodzielnemu ustaleniu budżetu zmniejszono limit wydatków na rok 2014 dla części 08 o kwotę 2.378 tys. zł. Nawet jednak zgodnie z zapisami ustawy o budżecie budżet powinien być zmniejszony o kwotę 1.729 tys. zł, na którą składa się:

- zmniejszenie funduszu wynagrodzeń osobowych oraz bezosobowych do poziomu z roku 2013 (zmniejszenie nie dotyczy skutków przechodzących oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego, zgodnie z pismem Ministra Finansów, o którym poniżej) – o kwotę 1.327 tys. zł.
- zmniejszenie pochodnych od wynagrodzeń (ZUS, Fundusz Pracy) – o kwotę 260 tys. zł.
- zmniejszenie wydatków bieżących wynikające z nieprzyznania dodatkowych etatów – o kwotę 142 tys. zł.

Różnica w wysokości 649 tys. zł dotyczy skutków przechodzących i dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Zgodnie z wytycznymi uzyskanymi z Ministerstwa Finansów (pismo nr FS3/065/08/4/13/SIW z dnia 27 lipca 2013 roku) „wstępne kwoty wydatków dla jednostek rządowych zostały określone w następujący sposób: - fundusz wynagrodzeń osobowych oraz bezosobowych pozostaje na poziomie roku 2013 (wyjątek stanowią skutki przechodzące oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne)”.

W 2014 roku przewiduje się zwiększone wypłaty dla pracowników z tytułu nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych oraz wzrostu dodatków stażowych. Ponadto osoby zatrudnione w roku 2013 na realizację zadań z zakresu monitorowania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych nabywają w roku 2014 prawa do dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Kwota w wysokości 649 tys. zł jest niezbędna Rzecznikowi Praw Obywatelskich dla realizacji obowiązków z zakresu prawa pracy nałożonych ustawami.

Nawet po zmniejszeniu, wbrew naszym wnioskom, budżet RPO powinien wynosić 39.820 tys. zł. a nie 39.171 tys. zł. Różnica 649 tys. jest niewielka, ale istotna prawnie.

Proszę więc o dokonanie zmiany w budżecie RPO do poziomu 39.820 tys. zł., to jest zmniejszenie wyłącznie o kwotę wynikającą z ustawy o budżecie, które i tak naruszało moją konstytucyjną samodzielność, ale nie mogę go już obecnie skutecznie wzruszyć.

Reasumując: Rzecznik Praw Obywatelskich wnosi o zwiększenie limitu wydatków w ramach grupy wydatków bieżących na rok 2014 o kwotę 649 tys. zł z przeznaczeniem na wypłaty świadczeń w ramach paragrafu 4010 oraz 4040.

Łączę wyrazy szczerze
Teresa Jęgoła

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-*W-071-22/13*

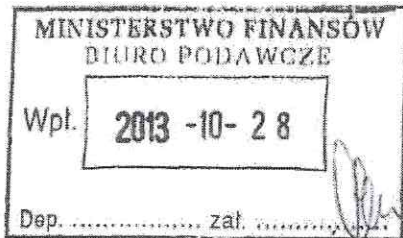
00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Warszawa, *25* X *2013*

Pan Jan Vincent-Rostowski

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Finansów

W związku z prowadzonymi pracami nad uchwaleniem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (druk sejmowy nr 1788) zwracam się do Pana Premiera o dokonanie odpowiedniej korekty w projekcie tej ustawy w stosunku do Rzecznika Praw Obywatelskich.

W myśl art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a projektowanej ustawy wielkość wynagrodzeń w urzędach ochrony prawa (a więc także Rzecznika Praw Obywatelskich) nie może przekroczyć w roku budżetowym 2014 wielkości wynagrodzeń zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2013, z tym że w części 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich wielkość wynagrodzeń w roku 2014 ustala się w warunkach porównywalnych z roku 2013, przy uwzględnieniu zmian określonych w art. 16 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U., poz. 1456).

Powyższe oznacza, że w przypadku przyjęcia tego rozwiązania rok budżetowy 2014 będzie kolejnym rokiem, w którym nie dojdzie do podwyżki wynagrodzeń

pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Wynagrodzenia te bowiem już od kilku lat nie były podwyższane, co przy zachodzących procesach gospodarczych oznacza realny spadek wynagrodzeń.

Mając na uwadze powyższe oraz kierując się troską o powierzone mi do wykonania konstytucyjne obowiązki dotyczące ochrony praw jednostki pragnę wskazać Panu Premierowi, że w ciągu ostatnich kilku lat Rzecznikowi Praw Obywatelskich zostały przekazane do wykonania nowe zadania polegające na:

- 1) wykonywaniu funkcji organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (krajowy mechanizm prewencji),
- 2) realizacji zasady równego traktowania zgodnie z ustawą z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. Nr 254, poz. 1700),
- 3) monitorowaniu wdrażania Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych,
- 4) monitorowaniu niewłaściwych działań Policji i innych służb.

Wymienione powyżej nowe zadania Rzecznika nie uzyskały dostatecznego wsparcia finansowego, co przedstawiłam szerzej w uzasadnieniu do projektu budżetu Rzecznika Praw Obywatelskich na rok 2014.

Dodać do tego należy utrzymujący się wzrost skarg kierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich (w 2011 r. o ok. 3%, w 2012 r. o ok. 7%). Tendencja ta utrzymuje się również w roku 2013. Obciążenie nowymi zadaniami przy równoczesnym realnym spadku wartości wynagrodzeń powoduje, że część wysoko wykwalifikowanej kadry

pracowników rezygnuje z pracy w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich. Nie istnieje też możliwość pozyskania takiej kadry. Zjawisko to obserwuję z niepokojem, gdyż pracownicy kierowanego przeze mnie urzędu powinni być partnerami dla Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego czy też Naczelnego Sądu Administracyjnego, a więc powinni posiadać porównywalne kwalifikacje.

O tym, że istnieje zapotrzebowanie na intensywną ochronę praw i wolności obywateli świadczą pojawiające się projekty ustaw o Rzeczniku Praw Podatnika (druk nr 669), o Rzeczniku Praw Przedsiębiorców (druki nr 1503 i 1504), o Rzeczniku Praw Rodziny (druk nr 722). Uważam, że ochrona tych praw powinna być realizowana w ramach konstytucyjnego organu jakim jest Rzecznik Praw Obywatelskich. Efektywna ochrona tych praw wymaga jednak wzmocnienia, także finansowego instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich. Jest to wskazane także z punktu widzenia interesu finansów publicznych, gdyż powoływanie nowych instytucji rzecznikowskich jest po prostu kosztowne.

I właśnie w trosce o zapewnienie efektywnej realizacji konstytucyjnych zadań Rzecznika Praw Obywatelskich zwróciłam się do parlamentu o zwiększenie budżetu kierowanej przeze mnie instytucji. Liczę w związku z tym na poparcie Pana Premiera. Swoje przekonanie w tym zakresie opieram zaś na stanowisku Rady Ministrów wyrażonym w piśmie z dnia 30 listopada 2012 r. (sygn. DSPA-140-155(4)/12). Rada Ministrów w piśmie tym wyraziła negatywne stanowisko o projekcie ustawy o Rzeczniku Praw Podatnika stwierdzając równocześnie, że „(...) poszerzenie kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich i odpowiednie wzmocnienie jego urzędu z pewnością okaże się mniej kosztowne niż tworzenie nowego urzędu.”

